

Europos regionų komiteto nuomonė „Visuotinis minimalaus tarptautinių subjektų grupių apmokestinimo lygio užtikrinimas Sąjungoje“

(2022/C 301/08)

Pagrindinis pranešėjas:	Federico BORGNA (IT/PES)
Pamatinis dokumentas:	Pasiūlymas dėl Tarybos direktyvos dėl visuotinio minimalaus tarptautinių subjektų grupių apmokestinimo lygio užtikrinimo Sąjungoje COM(2021) 823 <i>final</i>

I. SIŪLOMI PAKEITIMAI

1 pakeitimas

7 konstatuojamoji dalis

Europos Komisijos siūlomas tekstas	Regionų komiteto pakeitimas
<i>nors</i> būtina užtikrinti, kad nuo mokesčių vengimo praktikos būtų atgrasoma, reikėtų vengti neigiamo poveikio mažesniems tarptautiniams subjektams vidaus rinkoje. Šiuo tikslu ši direktyva turėtų būti taikoma tik Sąjungoje esantiems subjektams, kurie yra TSG arba didelių vietos subjektų grupių, kurios atitinka bent 750 000 000 EUR konsoliduotųjų pajamų metinę ribą, nariai. Ši riba atitiktų galiojančiose tarptautinėse mokesčių taisyklėse, kaip antai ataskaitų pagal šalis teikimo taisyklėse, nustatytą ribą. Subjektai, kuriems taikoma ši direktyva, vadinami į grupę įeinančiais subjektais. Tam tikri subjektai neturėtų patekti į taikymo sritį atsižvelgiant į jų konkrečią paskirtį ir statusą. Neįtraukti subjektai būtų tie, kurie nėra pelno siekiantys subjektai ir kurie vykdo visuotinės svarbos veiklą ir kurie dėl šių priežasčių valstybėje narėje, kurioje jie yra, greičiausiai nebūtų apmokestinami. Siekiant apsaugoti tuos konkrečius interesus, ši direktyva neturi būti taikoma Vyriausybės subjektams, tarptautinėms organizacijoms, ne pelno organizacijoms ir pensijų fondams. Investiciniai fondai ir nekilnojamojo turto investavimo subjektai taip pat neturėtų būti įtraukiami į taikymo sritį, kai jie yra nuosavybės grandinės viršuje, nes tų vadinamųjų pereiginių subjektų gautos pajamos apmokestinamos savininkų lygmeniu;	būtina užtikrinti, kad nuo mokesčių vengimo praktikos būtų atgrasoma. Kartu reikėtų vengti neigiamo poveikio mažesniems tarptautiniams subjektams vidaus rinkoje. Šiuo tikslu ši direktyva turėtų būti taikoma tik Sąjungoje esantiems subjektams, kurie yra TSG arba didelių vietos subjektų grupių, kurios atitinka bent 750 000 000 EUR konsoliduotųjų pajamų metinę ribą, nariai. Ši riba atitiktų galiojančiose tarptautinėse mokesčių taisyklėse, kaip antai ataskaitų pagal šalis teikimo taisyklėse, nustatytą ribą. Subjektai, kuriems taikoma ši direktyva, vadinami į grupę įeinančiais subjektais. Tam tikri subjektai neturėtų patekti į taikymo sritį atsižvelgiant į jų konkrečią paskirtį ir statusą. Neįtraukti subjektai būtų tie, kurie nėra pelno siekiantys subjektai ir kurie vykdo visuotinės svarbos veiklą ir kurie dėl šių priežasčių valstybėje narėje, kurioje jie yra, greičiausiai nebūtų apmokestinami. Siekiant apsaugoti tuos konkrečius interesus, ši direktyva neturi būti taikoma Vyriausybės subjektams (įskaitant vietos ir regionų valdžios institucijas bei šių institucijų asociacijas), tarptautinėms organizacijoms, ne pelno organizacijoms ir pensijų fondams.

Paaiškinimas

Savaime suprantama.

2 pakeitimas

2 straipsnio 3 dalies a punktas

Europos Komisijos siūlomas tekstas	Regionų komiteto pakeitimas
a) Vyriausybės subjektams, tarptautinėms organizacijoms, ne pelno organizacijoms, pensijų fondams, investavimo subjektams, kurie yra pagrindiniai patronuojantys subjektai, ir nekilnojamojo turto investavimo subjektams, kurie yra pagrindiniai patronuojantys subjektai, arba	a) Vyriausybės subjektams (įskaitant vietos ir regionų valdžios institucijas bei šių institucijų asociacijas), tarptautinėms organizacijoms, ne pelno organizacijoms, pensijų fondams,

Paaiškinimas

Patikslinimas. Savaime suprantama.

3 pakeitimas

3 straipsnio 31 dalies d punktas

Europos Komisijos siūlomas tekstas	Regionų komiteto pakeitimas
d) Vyriausybės subjektui, tarptautinei organizacijai, ne pelno organizacijai, pensijų fondui, investavimo subjektui, kuris nepriklauso TSG, arba gyvybės draudimo bendrovei, jeigu dividendai gaunami vykdant pensijų fondo veiklą, apmokestinamą taip pat, kaip ir pensijų fondo veiklą;	d) Vyriausybės subjektui (įskaitant vietos ir regionų valdžios institucijas bei šių institucijų asociacijas), tarptautinei organizacijai, ne pelno organizacijai, pensijų fondui,

Paaiškinimas

Patikslinimas. Savaime suprantama.

4 pakeitimas

11 straipsnis

Europos Komisijos siūlomas tekstas	Regionų komiteto pakeitimas
TNAM taikymas visoje TSG Kai TSG pagrindinis patronuojantysis subjektas yra trečiosios valstybės jurisdikcijoje, kuri netaiko reikalavimus atitinkančios pajamų įtraukimo taisyklės, valstybės narės užtikrina, kad Sąjungoje esantys į grupę įeinantys subjektai valstybėje narėje, kurioje yra jų buvimo vieta, tais finansiniais metais būtų apmokestinami papildiniu mokesčiu (toliau – papildinis mokestis pagal TNAM), susijusiu su tai valstybei narei pagal 13 straipsnį priskirta suma. Į grupę įeinantiems subjektams, kurie yra investavimo subjektai ir pensijų fondai, papildinis mokestis pagal TNAM netaikomas.	TNAM taikymas visoje TSG Kai TSG pagrindinis patronuojantysis subjektas yra trečiosios valstybės jurisdikcijoje, kuri netaiko reikalavimus atitinkančios pajamų įtraukimo taisyklės, valstybės narės užtikrina, kad Sąjungoje esantys į grupę įeinantys subjektai valstybėje narėje, kurioje yra jų buvimo vieta, tais finansiniais metais būtų apmokestinami papildiniu mokesčiu (toliau – papildinis mokestis pagal TNAM), susijusiu su tai valstybei narei pagal 13 straipsnį priskirta suma. Pensijų fondams papildinis mokestis pagal TNAM netaikomas.

Paiškinimas

Savaime suprantama.

5 pakeitimas

12 straipsnis

Europos Komisijos siūlomas tekstas	Regionų komiteto pakeitimas
TNAM taikymas pagrindinio patronuojančiojo subjekto jurisdikcijoje Jei TSG pagrindinis patronuojantysis subjektas yra mažų mokesčių jurisdikcijoje, valstybės narės užtikrina, kad į grupę įeinantiems subjektams, esantiems valstybėje narėje, tais finansiniais metais būtų taikomas papildinis mokestis pagal TNAM už sumą, kuri tai valstybei narei pagal 13 straipsnį priskirta už mažus mokesčius mokančius į grupę įeinančius subjektus, kurie yra pagrindiniai patronuojantieji subjektai jurisdikcijoje, neatsižvelgiant į tai, ar toje jurisdikcijoje taikoma reikalavimus atitinkanti pajamų įtraukimo taisyklė. Į grupę įeinantiems subjektams, kurie yra investavimo subjektai ir pensijų fondai, papildinis mokestis pagal TNAM netaikomas.	TNAM taikymas pagrindinio patronuojančiojo subjekto jurisdikcijoje Jei TSG pagrindinis patronuojantysis subjektas yra mažų mokesčių jurisdikcijoje, valstybės narės užtikrina, kad į grupę įeinantiems subjektams, esantiems valstybėje narėje, tais finansiniais metais būtų taikomas papildinis mokestis pagal TNAM už sumą, kuri tai valstybei narei pagal 13 straipsnį priskirta už mažus mokesčius mokančius į grupę įeinančius subjektus, kurie yra pagrindiniai patronuojantieji subjektai jurisdikcijoje, neatsižvelgiant į tai, ar toje jurisdikcijoje taikoma reikalavimus atitinkanti pajamų įtraukimo taisyklė. Pensijų fondams papildinis mokestis pagal TNAM netaikomas.

Paiškinimas

Savaime suprantama.

6 pakeitimas

36 straipsnio 2 dalies b punktas

Europos Komisijos siūlomas tekstas	Regionų komiteto pakeitimas
b) Vyriausybės subjektas, tarptautinė organizacija, ne pelno organizacija ar pensijų fondas, išskyrus pensijų paslaugas teikiančią subjektą, kuris yra rezidentas mokesčių tikslais jurisdikcijoje, kurioje yra pagrindinis patronuojantysis subjektas, ir turi nuosavybės dalių, sudarančių teisę į 5 % arba mažiau pagrindinio patronuojančiojo subjekto pelno ir turto.	b) Vyriausybės subjektas (įskaitant vietos ir regionų valdžios institucijas bei šių institucijų asociacijas), tarptautinė organizacija, ne pelno organizacija ar pensijų fondas,

Paiškinimas

Patikslinimas. Savaime suprantama.

7 pakeitimas

37 straipsnio 3 dalies c punktas

Europos Komisijos siūlomas tekstas	Regionų komiteto pakeitimas
c) Vyriausybės subjektas, tarptautinė organizacija, ne pelno organizacija ar pensijų fondas, išskyrus pensijų paslaugas teikiančią subjektą, kuris yra rezidentas mokesčių tikslais jurisdikcijoje, kurioje yra pagrindinis patronuojantysis subjektas, ir turi nuosavybės dalių, sudarančių teisę į 5 % arba mažiau pagrindinio patronuojančiojo subjekto pelno ir turto.	c) Vyriausybės subjektas (įskaitant vietos ir regionų valdžios institucijas bei šių institucijų asociacijas), tarptautinė organizacija, ne pelno organizacija ar pensijų fondas,

Paiškinimas

Patikslinimas. Savaiame suprantama.

8 pakeitimas

53a straipsnis (naujas)

Europos Komisijos siūlomas tekstas	Regionų komiteto pakeitimas
	<i>Praėjus trejiems metams nuo šios direktyvos įsigaliojimo, Europos Komisija peržiūri jos rezultatus ir gali siūlyti iš dalies pakeisti direktyvą, visų pirma dėl apibrėžčių, susijusių su apyvartos riba ir mažiausiu mokesčio tarifu, pritaikymo, atsižvelgdama į pokyčius tarptautiniu lygmeniu.</i>

Paiškinimas

Kadangi rengdama šią direktyvą Europos Komisija neatliko poveikio vertinimo, peržiūra yra dar svarbesnė siekiant išnagrinėti jos įgyvendinimo rezultatus ir pasekmes.

II. POLITINĖS REKOMENDACIJOS

EUROPOS REGIONŲ KOMITETAS (RK)

Bendros pastabos

1. palankiai vertina pasiūlymą dėl Tarybos direktyvos dėl visuotinio minimalaus tarptautinių subjektų grupių apmokestinimo lygio užtikrinimo ⁽¹⁾;
2. pakartoja, kad Europos Sąjungos sutarties 3 straipsnyje numatytas tvarus Europos vystymasis, pagrįstas subalansuotu ekonomikos augimu ir stabiliomis kainomis, labai konkurencinga socialine rinkos ekonomika, kuria siekiama visiško užimtumo ir socialinės pažangos, ir kad Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo (SESV) 113 straipsnyje numatyta, kad Taryba vieningai siekia užtikrinti, jog būtų sukurta ir imtų veikti vidaus rinka ir būtų išvengta konkurencijos iškraipymo;
3. mano, kad iki šiol EBPO atliktas darbas rengiant priemones, kuriomis galima kovoti su mokesčių bazės erozija bei pelno perkėlimu už ES ribų, gali turėti didelį teigiamą poveikį ir vietos bei regioniniu lygmenimis, susijusį ne tik su mokestinėmis pajamomis, kurias gauna valstybės narės, bet ir siekiant užtikrinti teisingumą ir MVĮ konkurencingumą, nes joms šiuo metu nacionaliniu ir vietos lygmenimis sudaromos nepalankesnės mokestinės sąlygos, tai taip pat gali turėti teigiamą poveikį užimtumui ir darbuotojams;
4. yra įsitikinęs, kad pasiūlymo dėl minimalaus apmokestinimo lygio pateikimas yra pirmas žingsnis kuriant bendrą apmokestinimo sistemą ES, o tai dar labiau būtina siekiant pereiti prie tinkamos įmonių konkurencijos Europos vidaus rinkoje, stiprinti Europos konkurencingumą ir išvengti gamybos centrų perkėlimo ar savavališko uždarymo, turinčio didelį neigiamą poveikį darbuotojams, kurie priversti ieškoti naujo darbo arba leisti į sunkias keliones, kad neprarastų darbo vietos;
5. mano, kad tiesiog būtina užtikrinti, jog taisyklėmis nebūtų užkraunama biurokratinė našta įmonėms ir taip nebūtų trukdoma jų plėtrai, visų pirma mokslinių tyrimų ir inovacijų sektoriuose bei poveikio klimatui neutralumo srityje, kurie yra labai svarbūs norint užtikrinti būtiną skaitmeninę ir ekologinę pertvarką.

Tobulas taisyklių suderinimas ES

6. tikisi, kad ES valstybėse narėse direktyva bus taikoma visapusiškai ir nuosekliai, tačiau kartu visiškai laikantis EBPO susitarimo: dėl nesuderintų minimalių mokesčių taisyklių ES arba tarp ES ir trečiųjų šalių gali kilti ginčų, susijusių su dvigubu apmokestinimu, turinčių tiesioginį neigiamą poveikį daugeliui pasaulyje pirmaujančių įmonių ir galimų pasekmių jų tiekėjams (dažnai MVĮ), susijusių su surenkamomis mokestinėmis pajamomis, prekyba ir investicijomis;

⁽¹⁾ COM(2021) 823 final.

7. mano, kad labai svarbu, jog EBPO pastabos ir papildoma techninė informacija, susijusi su pavyzdinėmis taisyklėmis, būtų visapusiškai įtrauktos į ES direktyvą ir nebūtų skubotai perkeltos į nacionalinę teisę, neatmetant galimybės ateityje priemones įgyvendinti reglamentu;

8. pabrėžia, kad rengiant galutinę direktyvą ir vėliau ją taikant svarbu vartoti bendrą ir vienodą terminiją; kai kurios direktyvoje vartojamos naujos apibrėžtys gali būti nevisiškai suderintos su tarptautinėje mokesčių teisėje jau nustatytais apibrėžtimis; siekiant užtikrinti didesnę teisinį tikrumą bus labai svarbu atlikti ES direktyvos vertimų kryžmines patikras, kad jie būtų tiksliai suderinti su atskirų šalių mokesčių teisės sąvokomis;

9. kiek tai susiję su vietos subjektų grupėmis, ragina imtis visų būtinų priemonių užtikrinti, kad naujas minimalus mokestis atitiktų ES teisę, siekiant išvengti teisinio netikrumo, ir primygtinai ragina, jeigu įmanoma, nustatyti supaprastinimo priemones šioms išimtinai vietos grupėms. Šiuo metu neaišku, kiek ES yra didelių išimtinai vietos subjektų grupių ir kokios būtų šios priemonės mokestinės bei administracinės išlaidos.

Bendradarbiavimas su trečiosiomis šalimis ir vienodos sąlygos

10. tikisi, kad ES, perkeldama minimalų EBPO mokesčių į teisės aktus, nuolat keisis informacija su savo pasauliniais partneriais ir vadovausis savo politinėmis gairėmis, kad Europos įmonėms netektų laikytis griežtesnių taisyklių nei jų tiesioginėms konkurentėms, dėl ko ES verslo aplinka taptų mažiau atvira ir jos ekonomikos augimas sulėtėtų, būtų kuriama mažiau darbo vietų ir turima mažiau pajėgumų bei išteklių inovacijų diegimo sunkumams spręsti. Visų pirma mano, kad Jungtinių Valstijų nedalyvavimas įgyvendinant pirmąjį ramstį gali pakenkti viso EBPO susitarimo tikslui ir pusiausvyrai;

11. ragina ES atidžiai stebėti antrojo ramsčio sistemos diegimo daromą įtaką investuotojų ir įmonių elgsenai, siekiant suprasti, kokią poveikį naujos taisyklės turės investicijoms, užimtumui, augimui, prekybai ar mokesčiams. Tokia stebėseną yra būtina siekiant išvengti neigiamo šalutinio poveikio darbuotojams (t. y. mažesnio darbo užmokesčio), vartotojams (dėl padidėjusių kainų) ar akcininkams (dėl mažesnių dividendų). Kadangi labai svarbu, kad visi pagrindiniai ES prekybos partneriai taikytų minimalų mokesčių, būtina, kad trečiosios šalys laikytųsi tarptautinės teisės tam, kad ES įmonėms nebūtų taikoma griežtesnė tvarka nei kitoms ir jos netaptų priklausomos nuo nesuderintos pasaulinės sistemos;

12. pabrėžia, kad taikant taisyklę dėl nepakankamai apmokestinamų mokėjimų galima tam tikru mastu sumažinti nevienodas sąlygas tarp įmonių, tačiau taip nėra visiškai išsprendžiama situacija, visų pirma dėl to, kad šią taisyklę labai sudėtinga taikyti praktiškai ir todėl ES galėtų tapti mažiau patraukli, pavyzdžiui, MTP veiklai ar investicijoms į energetikos ar su klimato kaita susijusių pertvarką;

13. mano, kad būtina užtikrinti, jog ES įmonėms nebūtų taikomas dvigubas apmokestinimas, pavyzdžiui, dėl nesuderintų Europos BEPS ar pajamų įtraukimo taisyklių (IIR) ir JAV mokesčio bazės erozijos ir kovos su piktnaudžiavimu mokesčio (BEAT) bei visuotinio nematerialiųjų mažai apmokestinamų pajamų mokesčio (GILTI).

Suderinimas su paskatomis ir kitomis ES mokesčių taisyklėmis

14. rekomenduoja, atsižvelgiant į didelį įmonių pelno apmokestinimo sumažinimą Europos lygmeniu (per pastaruosius 25 metus sumažėjo perpus), atlikti daugybės per pastaruosius dešimt metų priimtų kovos su mokesčių vengimu priemonių ir jų veiksmingumo, efektyvumo, nuoseklumo bei Europos pridėtinės vertės vertinimą, kiek tai susiję su mokestinėmis pajamomis (įskaitant tai, kaip valstybės narės įgyvendino šiuos teisės aktus vykdydamos auditą);

15. ragina Komisiją įvertinti, ar 2017 m. ES ginčių sprendimo mechanizmas gali būti naudojamas įgyvendinant antrąjį ramstį, ar būtina atlikti pakeitimų;

16. mano, kad Komisija ir valstybių narių mokesčių administratoriai turėtų atnaujinti ir performuoti savo mokesčių sistemas, siekdami užtikrinti, kad jos toliau galėtų skatinti (žaliąsias) inovacijas, ekonomikos augimą ir darbo vietų kūrimą. Per pastaruosius dešimtmečius šalys sukūrė ir taiko įvairius nacionalinius mokesčius bei daugelį paskatų, siekdamas skatinti užimtumą ir inovacijų diegimą vietos ekonomikoje. Svarbus naujusias reiškinys yra mokesčių paskatos, visų pirma sukurtos klimato apsaugai, energijos tiekimo saugumui ir MTP skatinti pagal Europos žaliąjį kursą: išgaliojus direktyvai, kai kuriose valstybėse narėse naudojamos mokesčių paskatos nebegalės būti taikomos arba bus mažiau patrauklios investicijų požiūriu. Todėl reiktų, kad Komisija parengtų gaires, kuriose būtų paaiškinta, kaip planuoti būsimas mokesčių paskatas laikantis antrojo ramsčio reikalavimų (pvz., paskatas, kuriomis siūloma sumažinti darbo užmokesčio fondo mokesčius ar socialinio draudimo įmokas tyrėjams arba nustatyti paspartinto nusidėvėjimo sistemas, siekiant skatinti investicijas);

17. mano, kad ES valstybės narės turi teikti daugiau mokesčių paskatų siekdamos pritraukti užsienio investicijų, tačiau tik jeigu jomis skatinama realiosios ekonomikos veikla samdant daugiau darbuotojų, mokant darbuotojams didesnę darbo užmokestį arba investuojant į materialiąsias prekes: tarptautinės įmonės taip pat kliaujasi vietos MVI dėl gamybos veiksmų savo vertės grandinėse, o jų buvimas gali turėti papildomą teigiamą poveikį vietos verslo aplinkai;

18. pritaria verslo bendruomenės prašymui pradėti bandomąjį numatytų sankcijų taikymo etapą, pavyzdžiui, pirmaisiais įgyvendinimo metais, siekiant visoms įmonėms suteikti galimybę išmokyti naujas taisykles, kad reikalavimų nesilaikantiems subjektams taikomos sankcijos būtų proporcingos ir nebūtų taikomos subjektams, kurių reikalavimų nesilaikymas siejamas su pavėluotu procedūrų pritaikymu, o ne su tyčiniu nusižengimu;

19. siūlo, kad informacija, susijusi su įmonėmis, būtų atskleista tik mokesčių administratoriams oficialiai keičiantis informacija, laikantis visiško konfidencialumo ir tinkamų naudojimo sąlygų, kad būtų išvengta nekontroliuojamo neskelbtinos informacijos nutekėjimo, tačiau nepažeidžiant skaidrumo išipareigojimų, kaip išdėstyta EBPO Tarybos rekomendacijoje dėl bendrųjų oficialiai remiamų eksporto kreditų ir aplinkos principų bei socialinio išsamaus patikrinimo;

20. tikisi, kad bus supaprastintos administracinės procedūros, kad būtų galima sumažinti įmonių ir mokesčių administratorių išlaidas, patiriamas prisitaikant prie naujų taisyklių: reikia imtis visų būtinų priemonių, kad administracinė našta liktų kuo mažesnė. Ne pernelyg sudėtingi teisės aktai gali padėti įmonėms išmokyti naujas taisykles ir sutrumpinti būtiną pereinamąjį laikotarpį, taip pat padėti mokesčių administratoriams lengviau tikrinti, ar naujos taisyklės veiksmingai taikomos.

Bruselis, 2022 m. balandžio 28 d.

*Europos regionų komiteto
pirmininkas*

Apostolos TZITZIKOSTAS
